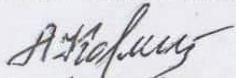

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра філософії

Затверджено
На засіданні кафедри філософії
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08. 2021 р.)

Завідувач кафедри Карась А.Ф.

Силабус з навчальної дисципліни

«Філософія»

що викладається в межах ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
за предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Львів 2021

Назва курсу	Філософія
Адреса викладання курсу	Вул. Грушевського, 4
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01-Освіта / Педагогіка, спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Викладач (-і)	Пухта Ірина Степанівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії
Контактна інформація викладача (-ів)	iryna.pukhta@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Вул. Університетська, 1. Ауд. 316.
Сторінка курсу	http://filos.lnu.edu.ua/department/filosofiji - електронна сторінка кафедри філософії ЛНУ імені Івана Франка
Інформація про курс	Силабус складено на основі освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Філософія» є нормативною дисципліною, що викладається в межах ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів за предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), і викладається в V семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою).

	<p>Курс розроблено таким чином, щоб розгорнути перед слухачами потенціал філософського розуміння дійсності та надати учасникам необхідні знання та навички, які б дозволяли здійснювати самостійний критичний аналіз культурних та соціальних явищ, а також орієнтуватися у питаннях розвитку та методології наукового знання. Підніматимуться питання світоглядного характеру таким чином, щоб це допогло сформулювати та відрефлексувати власні світоглядні переконання щодо аксіологічних, соціальних, екологічних, та антропологічних питань.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Метою курсу «Філософія» є ознайомлення студентів із головними філософськими проблемами, які поставали в контексті розвитку європейської цивілізації, встановлення їх зв'язку із розвитком науки, зокрема біології, прищеплення навичок критичного мислення та розширення світоглядних горизонтів.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук / Олександр Кульчицький ; матеріали упорядкував і здійснив наукову редакцію Анатолій Карась. – Мюнхен ; Львів : Український вільний університет, 1995. – 164 с. 2. Лютий Т. Пригоди філософських ідей Західного світу / Тарас Лютий. – К. : Темпора, 2019. – 384 с. 3. Петрушенко В. Філософія: вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії : навчальний посібник / Віктор Петрушенко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 594 с. 4. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : підручник. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 650 с. 5. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія / Пер. з нім. Вахтанга Кебуладзе. – К. : ДУХ І ЛІТЕРА, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2017. – 528 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гільдебранд Д. Що таке філософія? – Львів : Колесо, 2008. – 244 с. 2. Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних інтерпретаціях / Анатолій Карась. – Київ; Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 520 с. 3. Кримський С. Під сигнатурою Софії / Сергій Кримський. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 367 с. 4. Лой А. та ін. Основи практичної філософії: підручник [для студентів вищих навчальних закладів] / Анатолій Лой та інші. – К. : Меритократ, 2016. – 400 с. 5. Нідельман Я. Серце філософії / пер. з англ. Олега Кіндія. – Львів : Літопис, 2000. – 286с. 6. Попович М. Бути людиною / Мирослав Попович. – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. – 223 с.

	<p>7. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей : панорама новітньої науки / Жаклін Рюс ; з французької переклав Віктор Шовкун. – Київ : Основи, 1998. – 669 с.</p> <p>8. Рьод В. Шлях філософії : з XVII по XIX століття : посібник / Вольфганг Рьод ; пер. з нім. В.М. Терлецького, О.І. Ведрова. – Київ : Дух і літера, 2009. – 386 с.</p> <p>9. Рьод В. Шлях філософії : XIX-XX століття : посібник / Вольфганг Рьод ; переклад з німецької М.Д. Култаєвої, В.І. Кебуладзе, В.М. Терлецького. – Київ : Дух і літера, 2010. – 366 с.</p>
Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	<p>90 годин, 3 них 16 годин лекцій 16 годин практичних занять 58 годин самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • специфіку філософського знання та його структуру; • спільні та відмінні риси філософії, релігії та міфології як типів світогляду; • функції філософії; • основну проблематику філософії в її історичній генезі • головні гносеологічні концепції та підходи до тлумачення проблеми пізнання; • основні концепції істини та їх критерії; • онтологічні проблеми у класичній та некласичній інтерпретації; • різноманітні підходи до тлумачення проблеми свідомості та штучного інтелекту; • проблеми сталого розвитку людства. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • висловлювати власну позицію зі світоглядних та наукових питань; • аналізувати підходи до вирішення основних філософських проблем, запропоновані в різних філософських течіях, • критично аналізувати першоджерела,

	<ul style="list-style-type: none"> • формулювати на теоретичному рівні світоглядні проблеми та здійснювати пошук шляхів їх розв'язання • критично та логічно мислити, послідовно та аргументовано розвивати свою думку, відрізнити істотне від другорядного
Ключові слова	Світогляд, людина, екзистенція, буття, реальність, матерія, знання, наука, істина, глобалізація, інформаційне суспільство.
Формат курсу	Очний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань природничих та гуманітарних дисциплін. Знання з курсу “Філософії” виконує загальносвітоглядну й методологічну функцію при вивченні таких загально-гуманітарних дисциплін як “Історія”, “Культурологія”, “Педагогіка” та спеціальних біологічних дисциплін, таких як антропологія.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Power-Point презентації, дискусії, обговорення текстів, презентації проектів.
Необхідні обладнання	Проектор, доступ до системи електронного навчання Moodle.

**Критерії оцінювання
(окремо для кожного виду
навчальної діяльності)**

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання знає під час семінарських занять відбувається за 50 бальною шкалою: від 26 до 50 балів.

Для допуску до іспиту студент повинен відповісти мінімум двічі протягом семестру. Мінімальний допуск- 26 балів, максимальна оцінка- 50 балів.

Під час семестру буде проведено модуль на 50 балів (на передостанньому лекційному занятті).

Оцінка за семестр буде середнім арифметичним між балами, набраними за усні відповіді на семінарських заняттях та оцінкою за модуль.

Іспит – від 0 до 50 балів, іспит усно або вигляді тестів (30 балів за відповіді на питання по теоретичній частині курсу, 20 балів за за відповіді на питання по текстах, винесених на самостійне опрацювання).

Перевірка виконання самостійної роботи відбуватиметься під час тестування за рахунок включення питань по змісту прочитаних текстів.

Оцінювання усних відповідей на семінарах:

Бали Вид роботи

50 Знання теорії+ посилання на текстові джерела

45 Аналіз джерела + відомості про автора (історико-філософський контекст: період, напрям)

40 Відповідь на семінарське питання на основі прочитаного твору; постановка проблеми

35 Висвітлення 1 з питань (за планом с/з), спираючись на критичну л-ру чи підручник

30 Постановка питання (на осн. джерела) чи відповідь на аналог. запит.; участь у дискусії

26 Участь у дискусії, невеликий коментар.

26 і 31 – відповідають оцінці «задовільно», 35, 40 – «добре», «45, 50» – відмінно.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Відпрацювання пропущених занять можливе в усній формі під час визначених годин консультацій, але тільки після пред'явлення медичної довідки або звільнення з деканату через поважну причину.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

	<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Світогляд, його структура, рівні, види, історичні типи. 2. Особливості міфологічного, релігійного та філософського типу світоглядів. Головні риси філософського типу мислення. 3. Предмет та визначення філософії. Структура філософського знання. 4. Співвідношення філософії та науки. Чи є філософія наукою: спільні та відмінні риси. 5. Визначення філософії. Функції та особливості філософського знання. Філософські та наукові методи. 6. Предмет онтології. Відмінність онтології та метафізики. 7. Проблема першопочатку в античній філософії. Детермінізм та індетермінізм. 8. Платонівський дуалізм та інтерпретація головних понять аристотелівської метафізики. 9. Класичні підходи до трактування проблеми буття: монізм, дуалізм, плюралізм. Матеріалізм та ідеалізм у класичній філософії. 10. Некласичні підходи до трактування проблеми буття: (А. Шопенгауер, Ф. Ніцше, А. Бергсон) феноменологічний та герменевтичний підходи). 11. Категорії буття (існування, буття, реальність, дійсність, віртуальність, світ). Сфери, форми та рівні буття. 12. Простір і час, рух та розвиток як філософські категорії. Субстанційна та реляційна концепція простору і часу. Різноманітні форми простору і часу та їх характеристики. 13. Філософські теорії розвитку: діалектика, синергетика. 14. Поняття «свідомість» з точки зору різних дисциплін. Філософське поняття свідомості. Поняття свідомість, розум, інтелект. 15. Проблема свідомості у філософії. Структура, ознаки свідомості та її функції. 16. Різноманітність підходів до пояснення проблеми свідомості: моністичний (матеріалізм/фізикалізм, ідеалізм), психофізичний паралелізм, функціоналізм, емерджентна теорія, квантова теорія. «Важка проблема

	<p>свідомості».</p> <p>17. Гносеологія та її проблематика. Структура пізнавального процесу: суб'єкт та об'єкт. Інтерпретація знання та пізнання.</p> <p>18. Головні гносеологічні позиції та їх зміст.</p> <p>19. Види та рівні пізнання. Роль інтуїції у пізнанні.</p> <p>20. Проблема істини у філософії. Види істини, критерії істини. Поняття істини, правди та постправди.</p> <p>21. Рівні і форми наукового пізнання.</p> <p>22. Визначення науки. Епістемі наукового пізнання.</p> <p>23. Питання виникнення науки. Проблема розвитку наукового знання.</p> <p>24. Концепції розвитку науки. Принцип верифікації та принцип фальсифікації.</p> <p>24. Особливості класичної, некласичної та постнекласичної науки.</p> <p>25. Рівні та форми наукового знання.</p> <p>26. Характеристика наукових методів.</p> <p>27 «Наукова картина світу» та антропний принцип усесвіту.</p> <p>36. Предмет філософської антропології. Інтерпретація людини в історії філософії Заходу.</p> <p>37. Проблема походження людини. Екзистенційні та історичні дихотомії (протиріччя) людського буття.</p> <p>38. Проблема сенсу людського життя. Трансцендентність та іманентність як характеристики людського буття. Взаємозв'язок проблеми щастя із питанням сенсу людського життя.</p> <p>39. Глобалізація як цивілізаційний феномен. Етапи глобалізаційної інтеграції. Головні риси глобалізації за Т. Фрідменом.</p> <p>40. Концепція сталого розвитку людства: імеративи та виклики.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Т и ж. / да та	Тема, план, короткі тези	Форм а діяль ності	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Години на викона ня
1 тиж д.	<p>Тема 1. Філософія в системі теоретичного знання.</p> <p>План.</p> <p>1.Світогляд, його типи і види.</p> <p>2. Специфіка предмету філософії. Характерні риси філософського мислення.</p> <p>3. Структура та функції філософського знання.</p> <p>4. Співвідношення філософії та науки. Питання про науковий статус філософії.</p> <p>Короткий опис теми:</p> <p>Світогляд, його предмет та визначення. Компонентна структура світогляду -- знання, оцінки, вірування, ідеали, їх місце в структурі</p>	Лекція, семінар, самостійна робота.	<p>1. Сергій Кримський "З усіх прав людини найважливіше є право бути Іншим" // https://day.kyiv.ua/uk/article/panorama-dnya/sergiy-krimskiy-z-usih-prav-lyudini-nayvazhlivishim-ie-pravo-buti-inshim</p> <p>2. Сергій Кримський. Філософія - авантюра духу чи літургія смислу? // http://sophia.nau.edu.ua/images/download/krim_filosof.pdf</p>	<p>Тема 1. Конспект оригінальних текстів:</p> <p>1.Баумейстер А. Вступ до філософських студій або інтелектуальні подорожі до країни філософії. – Київ, 2017. – С. 22-44.</p> <p>2. Платон Апологія Сократа // chtyvo.org.ua/authors/Plato/Apolohia_Sokrata/</p>	4год. - ауд, 7год.- самот.

<p>світогляду. Світогляд буденний та теоретичний; індивідуальний та груповий. Історичні типи світогляду: релігійний, міфологічний, філософський, їх особливості та відмінності. Міфологічне у контексті європейського світогляду ХХ століття.</p> <p>Предмет та підходи до визначення філософії (етимологічний, світоглядний, предметний, аксіологічний). Історична еволюція предмету філософії. Епістемний та софійний способи філософування. Філософія як теоретична основа світогляду. Головні функції філософії. Структура філософського знання: онтологія, гносеологія, аксіологія, логіка, історія філософії. Філософія і наука: риси подібності і відмінності. Філософія і мистецтво. Філософські методи: діалектичний,</p>				
--	--	--	--	--

	<p>метафізичний, феноменологічний, герменевтичний, семіотичний. Місце філософії в системі культури.</p>				
<p>2 тиж д.</p>	<p>Людина як предмет філософського аналізу. План. 1. Визначення поняття «людина» крізь призму історико-філософських учень: від античності до дискурсу постгуманізму. Вплив біології на розуміння природи людини. 2. Екзистенційні дихотомії людського буття. Специфічні людські потреби. Трансцендентність та іманентність людського буття. 3. Проблема співвідношення сутності та існування людини у праці. 4. Проблема сенсу людського буття. Зв'язок сенсу та щастя у людському житті. Короткий опис теми:</p>	<p>Лекції, семінари, самостійна робота.</p>	<p>1. В. Франкл Людина у пошуках справжнього сенсу. – Харків: КСД, 2016. – С. 160. 2. Е. Фром Бути чи мати // https://hromadalib.files.wordpress.com/2015/12/from_m_2010_have.pdf 3. Е. Фром Мистецтво любити // КСД, 2017, - С. 192. 4. Сенека Моральні листи до Луцілія // Режим доступності http://ae-lib.org.ua/texts/seneca__ad_lucilium_epistularum_moralium__ua.htm</p>	<p>Тема 2. Конспект оригінальних текстів: 1. Ж.-П. Сартр Екзистенціалізм – це гуманізм // http://darkelly.info/work/PD/sarttr.ukr.pdf 2. Харарі Ювал Ной Людина розумна. Історія людства від минулого до майбутнього. - Харків: КСД, 2018. - С. 470-520.</p>	<p>4 год. - ауд, 7 год. - самот.</p>

<p>Філософська антропологія та її проблематика. Біологічний (А. Гелен) та функціональний (М. Шелер, Е. Касіерер) напрям у філософській антропології. Проблема походження людини (креаціонізм, еволюціонізм, антропна концепція походження людини). Інтерпретація природи людини в історико-філософських концепціях Сходу та Заходу (античність, середньовіччя, Відродження, Просвітництво. Модерна та постмодерна філософія). Екзистенційні та історичні дихотомії людини. Трансцендентність та іманентність людського буття. Класифікація специфічно людських потреб за Е. Фромом. Проблема сенсу людського життя. Ціннісний підхід до смисложиттєвої проблеми В.Франкла.</p>				
--	--	--	--	--

<p>3 тиж д.</p>	<p>Тема 3. Онтологія. Класична інтерпретація проблеми буття.</p> <p>План.</p> <p>1. Проблема буття у філософії: особливості онтологічного та метафізичного підходів до тлумачення проблеми буття.</p> <p>2. Проблема першопочатку в античній філософії. Сучасні наукові інтерпретації відповіді на питання про першопочаток.</p> <p>3. Відмінність онтологічних концепцій Аристотеля та Платона.</p> <p>4. Тлумачення проблеми субстанції в епоху Нового часу. Дилема матеріалізму та ідеалізму у філософії.</p> <p>5. Пояснення феномену життя з точки зору механіцизму та віталізму.</p> <p>6. Біосеміотичний підхід до пояснення сутності феномену життя.</p> <p>Короткий опис теми: Загальне окреслення проблеми буття у</p>	<p>Лекція, семінар, самостійна робота.</p>	<p>1. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу. – Львів, 2009. – С. 181-196.</p> <p>3. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей. – К., Основи, 1998. С. 243-369.</p> <p>4. Пригожин И., Стенгерс И. Порядок из хаоса: Новый диалог человека с природой. М.: Прогресс, 1986. .</p> <p>5. Хайдеггер М. Що таке метафізика // Зарубіжна філософія ХХ ст. в 6-ти кн. К., 1993. Кн. 6. // http://stud.com.ua/42190/filosofiya/haydegger_take_filosofiya</p> <p>6. Татаркевич В. Філософські проблеми фізики // Татаркевич В. Історія філософії. Т.3. Львів, 1999. – С. 333—343.</p>	<p>Тема 3. Конспект оригінальних текстів:</p> <p>1. Ж. Рюс. Поступ сучасних ідей. Панорама новітньої науки. Розділ. Епістемологія біології // Київ: Основи, 2018. – с. 343-370.</p>	<p>4год. - ауд, 7год. - самот.</p>
-----------------	---	--	---	--	--

	<p>філософії. Онтологічний та метафізичний підходи у філософії. Історичні трактування проблеми буття: проблема першопочатку в античній філософії; поняття детермінізм та індетермінізм; платонівський дуалізм світу ідей та світу речей (ейдосів); головні поняття аристотелівської метафізики: суще, сутність, матерія (хіле), форма (морфе).</p> <p>Проблема субстанції у філософії Нового часу: дуалізм, монізм, плюралізм. Механіцизм та віталізм. Протистояння матеріалізму та ідеалізму у класичній онтології.</p> <p>Онтологічні проблеми біології: редукціоністський та нередукціоністський підходи до пояснення феномену життя. Проблема телеологізму у біології. Біосеміотка.</p>				
4	Тема 4. Некласична	Лекці	І.М. Гайдегера «Буття в околі речей» //	Тема 4. Підготовка до модулю.	4год. -

<p>тижд.</p>	<p>інтерпретація проблеми буття. Головні онтологічні категорії. План. 1. Некласичні підходи до трактування проблеми буття: А) поняття «світової волі» Шопенгауера; «воля до влади» Ніцше; «творчий порив» Бергсона; Б) феноменологічна та герменевтична інтерпретація проблеми буття. 2. Головні онтологічні категорії: буття, реальність, дійсність, віртуальність, гіперреальність. Структура та форми буття. 3. Філософське та загальнонаукове тлумачення поняття матерії . Простір і часі як форми буття матерії. 4. Рух і розвиток. Діалектика та синергетика як парадигми розвитку. Короткий опис теми: Некласичні підхід до розуміння проблеми буття:</p>	<p>я, семінар, самостійна робота.</p>	<p>http://www.ji.lviv.ua/ji-library/Vozniak/text-i-perekl/kn3-heid2.htm 2. Синергетика // Стаття у Вікіпедії 3. Стивен Гокінг. Коротка історія часу. Від Великого вибуху до чорних дір // https://issuu.com/pubkis/docs/hawking_short_history_ukr - С. 197-200. 4. Ніколас Карр. Як смартфон захопив наш розум // https://zbruc.eu/node/72376</p>	<p>Конспект оригінальних текстів: 1. М. Гайдегер «Буття в околі речей» http://www.ji.lviv.ua/ji-library/Vozniak/text-i-perekl/kn3-heid2.htm</p>	<p>ауд, 7год.-самост.</p>
--------------	---	---------------------------------------	---	---	--------------------------------

<p>іраціоналізм та волюнтаризм поняття «світової Волі» А. Шопенгауера, «волі до влади» Ф. Ніцше та «творчого пориву А. Бергсона, Феноменологічна та герменевтична інтерпретація проблеми буття: фундаментальна онтологія М. Гайдегера, критична онтологія М. Гартмана, поділ буття на сфери у філософії Е. Гусерля. Головні онтологічні категорії: „буття”, „небуття», «сущє», «існування», «світ», «реальність», «дійсність» «віртуальність», «гіперреальність».</p> <p>Поняття «наукова картина світу». Структура та форми буття. Наукове та загальнофілософське значення поняття матерії. Рух і розвиток, простір і час як філософські категорії. Субстанційна та реляційна концепції</p>				
--	--	--	--	--

	простору та часу. Діалектика та синергетика як філософські теорії розвитку та самоорганізації.				
5 тиж д.	<p>Тема 5. Інтерпретація гносеологічних питань у філософії.</p> <p>План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення понять «знання», «пізнання», «гносеологія» та «епістемологія». 2. Структура пізнавального процесу. 3. Гносеологічні позиції у філософії. 4. Види, рівні і форми пізнання. Роль інтуїції у пізнанні. 5. Проблема істини та її критеріїв у філософії. Види істини. 6. Поняття правди то пост-правди. <p>Короткий опис теми: Гносеологія, епістемологія, когнітологія та їх проблематика. Співвідношення між знанням, пізнанням, інформацією. Структура</p>	Лекція, семінар, самостійна робота.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Р. Декарт Міркування про метод (щоб правильно спрямувати свій розум і відшукати істину в науках) // Психологія і суспільство, 2015, № 2. – С. 37-46 // Режим доступу http://dSPACE.tneu.edu.ua/bitstream/316497/3061/1/%D0%94%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%A0.pdf 2. Тарас Лютий Кінець прекрасної епохи. В кожного своя "пост-правда" // http://www.dsnews.ua/society/kinets-prekrasnoyi-epohi-v-kozhnogo-svoya-post-pravda--19112016180000 3 Стаття у Вікіпедії "Перелік когнітивних упереджень» 	<p>Тема 5. Конспект оригінальних текстів: Рене Декарт Міркування про метод (щоб правильно спрямувати свій розум і відшукати істину в науках) // Психологія і суспільство, 2015, № 2. – С. 37-46</p>	4год. - ауд, 7год.- самост.

	<p>пізнання: поняття про суб'єкт та об'єкт пізнання. Гносеологічні позиції у філософії: раціоналізм, сенсуалізм, скептицизм, релятивізм, агностицизм, фікціоналізм, гносеологічний оптимізм, сцієнтизм, антисцієнтизм.</p> <p>Види пізнання та їх характерні особливості (життєво-досвідне, художнє, релігійне, наукове, псевдонаукове, екстрасенсорне). Чуттєвий та раціональний рівні пізнання та їхні форми. Роль інтуїції у пізнанні та її види.</p> <p>Проблема істини у пізнанні та її критеріїв. Види істини (кореспондентна, когерентна, конвенційна, інструменталістська).</p> <p>Поняття правди та постправди. Когнітивні упередження та їхній вплив на пізнання.</p>				
6 тиж д.	<p>Тема 6. Епістемологія та філософія науки. Проблеми наукового</p>	Лекція, семін	1. Кун Т. Структура наукових революцій IX. Природа і необхідність наукових революцій // http://litopys.org.ua/kuhn/kuhn10.htm (до 2-го	<p>Тема 6. Написання есе. 1. Мельник В. Методологія та її рівні // Філософія як рефлексія духу.</p>	4год. - ауд, 7год.-

<p>пізнання.</p> <p>План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення понять «наука» та "наукова картина світу" Філософські проблеми біології. Зв'язок науки та філософії. 2. Концепції розвитку наукового знання - кумулятивна, наукових революцій Т. Куна та епістемологічного анархізму П. Фейерабенда. Принцип верифікації та фальсифікації та їх роль у встановленні науковості знання. 3. Головні риси класичної, некласичної та постнекласичної науки. 4. Рівні наукового знання та співвідношення між ними. Методи емпіричного та теоретичного рівнів пізнання. 5. Форми наукового знання. Вимоги до наукової істини. <p>Короткий опис теми: Визначення науки. Епістемі наукового</p>	<p>ар, самос тійна робот а.</p>	<p>питання)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Чому наука потребує філософії? // https://zbruc.eu/node/87626 (до 1-го питання) <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рижак Л. В. Парадигми розвитку науки: класична, некласична, постнекласична. // Л. Рижак Філософія як рефлексія духу., Львів, 2009. – С. 358- 389. 2. Мельник В. Методологія та її рівні // Філософія як рефлексія духу. Хрестоматія. Львів, 2009. – С. 257-275. 	<p>Хрестоматія. Львів, 2009. – С. 257-275.</p>	<p><i>самот.</i></p>
--	---	---	--	----------------------

<p>пізнання: пізнаваності, реалізму, закономірності. Проблема розвитку наукового знання. Підходи до питання про виникнення науки. Принцип верифікації та принцип фальсифікації. Критерії розрізнення наукового та псевдонаукового пізнання. Особливості класичної, некласичної та постнекласичної науки. Емпіричний та теоретичний рівень наукового пізнання. Форми наукового пізнання (ідея, проблема, гіпотеза, теорія, концепція, парадигма). Поняття наукового методу. Методи емпіричного і теоретичного рівнів пізнання. «Наукова картина світу» та антропний принцип усесвіту. Питання зв'язку філософії та науки на сучасному етапі розвитку пізнання.</p>				
---	--	--	--	--

<p>7 тиж д.</p>	<p>Тема 7. Проблема людської свідомості та штучного інтелекту.</p> <p>1. Підходи до визначення проблеми свідомості з точки зору науки та філософії.</p> <p>2. Розрізнення понять свідомість, розум, інтелект, штучний інтелект, ментальність, когнітивна сфера. Проблема зв'язку свідомості та мозку.</p> <p>2. Структура свідомості, її функції та ознаки.</p> <p>3. Головні концепції щодо питання походження свідомості та тлумачення її природи. "Важка проблема свідомості.</p> <p>4. Перспективи впровадження та можливі загрози з боку "штучного інтелекту".</p> <p>Короткий опис теми: Понятійні аспекти вивчення проблеми свідомості. Розрізнення понять: мозок, свідомість, розум, інтелект, ментальність. Інтегральний підхід до вивчення</p>	<p>Лекція, семінар, самостійна робота.</p>	<p>1. Сепетий Д. "Чому існує "Важка проблема свідомості"? // Львів: Літопис, 2017. -- С.373--387. file:///C:/Users/Iryna/Downloads/Philos_2016_2_6.pdf</p> <p>2. Кайку Мічіо Майбутнє розуму // Львів: Літопис, 2017. -- С. 373 --387.</p> <p>3. Дік Франс Свааб Ми - це наш мозок // КСД, 2016. - 570 с.</p> <p>4 Кайку Мічіо Майбутнє розуму // Львів: Літопис, 2017. -- 408 с.</p> <p>5. Деніел Деннет Що знає РобоМері // Антологія сучасної філософії науки, або усмішка ASIMO // Львів, ЛНУ, 2017. -- С. 414 -- 445.</p> <p>6. Патриція Ч. Черчленд Яким чином нейрони знають // Антологія сучасної філософії науки, або усмішка ASIMO // Львів, ЛНУ, 2017. -- С. 453 -- 468.</p>	<p>Тема 7. Підготовка до модулю. Конспект оригінальних текстів: Черчленд П.С. Яким чином нейрони знають? // Антологія сучасної філософії науки або усмішка ASIMO. Львів. ЛНУ, 2017. – С. 453-468.</p>	<p>4год. - ауд, 7год.- самост.</p>
-----------------	--	--	---	--	--

<p>проблеми свідомості Кена Уїлбера. Тлумачення свідомості з точки зору таких дисциплін, як біологія, психологія. теорія штучного інтелекту, соціальні науки, філософія. Структура свідомості: самосвідомість, інтелект, розум. Ознаки та функції свідомості. Головні форми, функції та ознаки свідомості. Філософські концепції тлумачення походження та природи свідомості (матеріалізм, ідеалізм, дуалізм, функціоналізм, емереджентна теорія, квантова теорія, біхевіоризм та концепція «втіленого розуму»). Моделі та аналогії тлумачення роботи мозку. Поняття «важкої проблеми свідомості» Д. Чалмерса. Штучний інтелект: можливості та виклики. Проблема «свободи волі»: біологічна та філософська інтерпретація. Позиції компатибілізму та</p>				
---	--	--	--	--

	інкомпатибілізму.				
8 тиж д.	<p>Тема 8. Філософія сталого розвитку людства: глобалізаційні та цивілізаційні виклики.</p> <p>План.</p> <p>1. Поняття та трактування природи «суспільств» у соціальній філософії. Рушійні сили розвитку суспільства.</p> <p>2. Три хвили розвитку цивілізацій Е. Тоффлера.</p> <p>3. Глобалізація та перспективи глобалізаційного розвитку людства.</p> <p>4. Діяльність Римського клубу у вирішенні та постановці питань глобального розвитку.</p> <p>5. Поняття "сталий розвиток" та його імперативи.</p> <p>Короткий опис теми: Глобалізація як цивілізаційний феномен. Етапи глобалізаційної інтеграції. Головні риси глобалізації за Т. Фрідменом. Науково-технічний</p>	Лекція, семінар, самостійна робота.	<p>1. Людмила Рижак Філософія сталого розвитку людства: навчально-методичний посібник / Людмила Рижак. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011 - 518 с.</p> <p>2. Клаус Міхаель Маєр-Абіх. Відповідальність за природу // Людмила Рижак Філософія сталого розвитку людства: навчально-методичний посібник / Людмила Рижак. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011 - С. 484-507.</p> <p>3. Яким буде світ 2020-х: прогнози від Римського клубу // https://iod.media/article/yakim-bude-svit-2020-h-rokiv-prognози-vid-rimського-klubu-4015</p> <p>2. Сталий розвиток // Стаття у Вікіпедії</p>	<p>Тема 8. Конспект оригінальних текстів: 1. Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства. – К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. – С. 47–63 http://chtyvo.org.ua/authors/Bauman_Zygmunt/Hlobalizatsiia_Naslidky_dlia_liudyny_i_suspilstva/</p> <p>2. Підготовка конспекту по темі «Українська філософія».</p>	4 год. - ауд, 7 год.- самост.

<p>прогрес: тенденції, риси і ризики глобалізації. Глобальні загрози людству: екологічна та демографічна загрози. Штучний інтелект: загрози та можливості. Римський клуб: глобальне прогнозування розвитку людства. Ідеї гуманістичного маніфесту А. Печеї. Концепція сталого розвитку людства як ідея гідного життя людини. Імперативи концепції сталого розвитку людства. Глобальні сценарії сталого розвитку людства.</p>				
---	--	--	--	--

Автор

"Погоджено" к.ф.ч. Пухта І.С.
Голова методичної ради
біологічного факультету
Віталій ГОНЧАРЕНКО
" 30 " 08. 2021 р.
Гарант ОПП
Віталій ГОНЧАРЕНКО
" 30 " 08. 2021 р.